Beste Roeptoeter,

"Onze jongste komt volgens de juf van groep 1/ 2 in aanmerking voor versneld naar groep 3 gaan.
Hoe denk jij over versnellen? Wat zijn de voors en tegens?
Waar doen we goed aan? We zijn benieuwd !"

Met nieuwsgierige groet, Nelis en Marianne

Beste Nelis en Marianne,
Wat een goeie vraag en wat leuk, dat jullie zo'n vertrouwen hebben in het oordeel van www.deroeptoeter.nl !
Ik heb zelf over het algemeen positieve ervaringen met het laten versnellen van kleuters. Gaan met die banaan! Maar, pas op, dat de school niet denkt, dat met het versnellen alle problemen van deze slimme kleuter zijn opgelost ! De versnellende leerling *blijft* een snelle leerling, met het vermogen om *alle* nieuwe lesstof rap op te pakken: dus: extra uitdagingen zullen geboden moeten blijven worden. **Het versnellen alleen is dus geen oplossing in zichzelf.** De effecten van het versnellen zijn op de korte termijn vaak heel bevredigend, maar op de lange termijn zijn ze niet altijd goed te voorspellen... De ontwikkeling, cognitief en sociaal/emotioneel, van jullie jongste moet goed in de gaten gehouden blijven !

-Positief aan het versnellen vind ik:
* De slimme leerling zal lekker door mogen gaan met het leren lezen/ rekenen/ denken/ handelen op zijn/ haar eigen tempo. Geen rem op zijn/ haar leerontwikkeling en motivatie. Lekker doorpakken en hop de diepte in! Cognitief goed uitgedaagd! Fris in de bovenkamer! Top!
* Hij/ zij zal misschien minder kans hebben op het gedemotiveerd raken voor school, omdat het minder saai zal zijn. Pas op met het begrip 'saai', overigens: sommige kinderen noemen iets 'saai' als het ze juist te moeilijk is, of wanneer ze denken, dat ze iets moeten kunnen, wat ze niet al meteen voor zich zien. Anderen vinden saai gewoon echt saai als in; er is geen bal an! Moeten we nu alweer de dagen van de week opzeggen? En nog een keer uitrekenen hoeveel 5 en 7 erbij is? Dat weet ik nou zo langzamerhand wel, juf...
* De kleine bolleboos hoeft zichzelf niet langer 'klein' te maken in het sociale verkeer binnen de groep. Bij de oudere kinderen heeft hij/ zij misschien meer kans op echt wezenlijke aansluiting. Daar kan hij/ zij een meer 'gelijksoortige' vriendengroep vinden, die het ook leuk vindt om oeverloos te redeneren over het sterrenstelsel/ de oersoep/ dinosaurussen/ het aantal soorten kwal in de Noordzee/ het verschil tussen miljarden en triljarden lichtjaren...
* Minder alleen en minder kans op isolement/ eenzaamheid. Makkelijker leren samenwerken!

-Haken en ogen bij het versnellen:
* De versnelde leerling zal altijd één van de jongsten zijn in de klas. Dat kán op den duur, zo in

de richting van groep 6,7, 8 ineens een punt worden. Daar gaan groepen ineens dubbelzinnige grappen maken over sex en drugs en rock en roll ! Daar gaan ineens de verschillen tussen de jongens en de meiden een rol spelen. Daar kunnen met name de meiden ineens een dominante rol krijgen en het hebben van verkering belangrijk maken. Daar gaan de regels en routines van het leven buiten de school sterk meespelen. Het oudere, lees: rijpere kind reageert anders op die prikkels van sociale media/ mode/ muzieksmaak/ groepsgedrag/ films/ etc. dan de wat jongere. Die is dan nog wat meer beschermd en kan in zijn/ haar onschuld kwetsbaar zijn. Kan! Hoeft niet!
* Die snelheid van leren en werken kan ook zorgen voor slordigheid of voor een teveel aan focus op alleen het resultaat en niet op de weg ernaartoe. Ook de snelle leerling zal onderzoekend moeten kunnen blijven leren, anders leert hij/ zij het leren af en wordt hij/ zij misschien meer een soort van super snelle kopieermachine! Dan verliest hij/ zij de grip op oorspronkelijk, causaal en creatief denken. Hoe , wat, waar, wie, wanneer, waarom, in hoeverre is het wat het is?
* Bij de snellere leerling ligt het gevaar op de loer, dat hij/ zij zo snel gaat, dat er belangrijke stappen worden overgeslagen. Aanvankelijk, in groep 3 en 4 en 5, zal dat vast geen grote problemen geven bij het doen van de schooltaken, maar gaandeweg bestaat er het risico dat cruciale stappen in bijvoorbeeld rekenstrategieën/ spellingsregels/ grammatica door de snelle leerling niet echt goed zijn opgepikt. Nooit hoeven luisteren naar de centrale instructie! Altijd meteen aan de slag kunnen met de aangeboden lesstof! Heel fijn en heel goed op zijn/ haar eigen manier, bijna op de automatische piloot, de opgaven oplossen, maar bij het zelfstandig moeten toepassen van een als bekend veronderstelde reken-/taal-/denk- strategie is er dan ineens een hobbel. Dan blijkt, dat er een belangrijke bouwsteen in de basis is gemist! Heel snel de tafels der vermenigvuldiging uit het hoofd kennen, maar het toepassen van het honderdveld niet begrijpen of de link naar 'delen' overslaan. En dan stranden op de breuken! Of nog later: op het worteltrekken!
*Het slimme kind heeft in de eerste levensjaren weinig te maken met hobbels op het pad van hun kunnen en kennen. Er is bijna geen sprake van 'moeten leren leren': ze ervaren veel als 'meteen kunnen/ snappen/ begrijpen/ weten/ onthouden, zonder vallen en opstaan. Op enig moment in hun leven verderop, wanneer is voor elke bolleboos anders, komt er echter toch ineens een keer iets op hun pad, wat ze niet meteen kunnen/ snappen/ weten/ hebben onthouden. Daar kunnen ze erg van schrikken! Huh! Ik kan/ snap/ begrijp/ weet / onthoud dit niet meteen! En ik was toch zo slim? Dus ook hiervoor geldt: hou dat goed in de gaten bij jullie spruit. Is hij/zij een blije, makkelijke, ietwat luie bolleboos, dan zal hij/ zij zich niet zo gauw druk maken en het ook accepteren, dat hij/ zij af en toe een 7 heeft en geen 10. Is hij/ zij een kleine perfectionistische bolleboos dan zal hij/ zij misschien meer moeite hebben met tegenslag en het even iets slechter presteren als falen kunnen gaan ervaren.
* Bij veel bollebozen gaat de nadruk in de schoolontwikkeling te eenzijdig liggen op de cognitieve ontwikkeling en het te meten intellect. Ik adviseer extra input van de muzische vakken ! En lekker sporten! Voor het tegenwicht!
*Extra waarschuwing: (waar bemoei ik me mee...) waak ervoor het opvallend slimme kind alsmaar te prijzen met de slimmigheid. Hij/ zij gaat er misschien teveel van naast de schoenen lopen en sterker nog: het kind heeft er feitelijk niets aan: weet zelf heus wel, wie het is! Doet hij/ zij het goed? Geef hem/ haar gerust een verdiend compliment, maar wel één dat verder gaat, dan alleen het prijzen van het behaalde resultaat. Zeg niet alleen : goed gedaan, maar geef vooral aan, wat er voor gezorgd heeft, dat het goed is gegaan. Heel concreet de werkstappen benoemen, bijvoorbeeld en stilstaan bij het proces. (Je hebt je goed voorbereid, je weet er veel van, je hebt jezelf uitgedaagd, je hebt alles netjes gesorteerd, je hebt er echt iets van geleerd, merk ik, etc.)

Kort samengevat, best ouderpaar:
-Past jullie kind beter bij oudere kinderen? Trekt het daar als vanzelf liever mee op? Past hij/ zij beter in die andere groep? Gaat hij/ zij huidige buddies missen?
-Kan school deze leerling voldoende extra blijven begeleiden? Kennen ze hem/ haar goed? Hebben ze voldoende expertise en middelen in huis, om het extra uitdagend onderwijs te organiseren? Gaat de leerkracht van groep 3 door, waar die van groep 1/ 2 is gebleven? Of wil die nieuwe leerkracht het 'eerst weer even aanzien tot de kerst'? (Er zijn er zat, die de verschillen tussen hun leerlingen in groep 3 volledig ondergeschikt maken aan de dwingende opzet van lesmethodes... nee... eeerst ALLEMAAL tegelijk ik- maan- roos- vissen... hoezo...lees jij thuis al de Dierenencyclopedie???).
-Wat zijn concreet de specifieke leerbehoeftes? Waar moet jullie jongste oogappel een beetje extra mee geholpen (gaan) worden?
-Maar vooral: **wat zegt/ vindt dit slimme kind er zelf van?**
In het oude niet meer in gebruik zijnde SLO 'schoolrijpheidsprotocol' werd vroeger de kleuters uitgebreid zelf gevraagd hoe ze over groep 3 dachten.
Wil jij graag naar groep 3? Wat weet je van groep 3? Wat doen ze daar, denk je? Zou jij dat ook willen doen? Waar ben jij al goed in? Wat zou jij willen leren in groep 3? Gaan jouw vrienden ook naar groep 3?
Ik ben ervan overtuigd, dat kleuters heel goed zelf kunnen aangeven, wat bij ze past!

Hier wou ik het bij laten!
Dank voor het in de Roeptoeter gestelde vertrouwen!
Veel succes ermee!

p.s.: Zijn jullie het er samen over eens wat het beste bij jullie jongste zou passen?
p.s.: Meer vragen? Kijk op de website onder het kopje: Tips en Tools of gebruik de zoekfunctie voor ‘de welgestelde vraag van de week’.